

Duurzaam handelen in de beroepspraktijk geschikt voor niveau 1 (K1489)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Bekijkt en bespreekt duurzaam werken in de beroepspraktijk	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert eenvoudige, terugkerende taken uit in een overzichtelijke werkomgeving, vaak een onderdeel van een organisatie of van een (productie)proces. Van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt verwacht dat die eenvoudige duurzaamheidsproblemen in de beroepspraktijk signaleert en kritisch nadenkt over manieren om het eigen gedrag en dat van het team/collega's in de beroepspraktijk te verbeteren. Hierbij kan het lastig zijn om precies te begrijpen waarom bepaalde verbeteringen in gedrag nodig zijn, vooral omdat het effect van duurzaam gedrag op een organisatie(onderdeel) of (productie)proces op de lange termijn niet altijd direct zichtbaar is. Om suggesties voor duurzamer werken te kunnen geven, is basale kennis van duurzaamheid in diens werk nodig, bijvoorbeeld van duurzame materialen, middelen en technieken en hergebruik van grondstoffen en materialen. Maar ook van ecologische, sociale en economische duurzaamheid, klimaatverandering, biodiversiteit en de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Daarnaast is het van belang dat die de stappen die een product doorloopt (ketendenken) begrijpt en diens ideeën op begrijpelijke wijze kan overbrengen en uitleggen aan directe collega's en/of teamleider.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt onder begeleiding van een teamleider/begeleider. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt verantwoordelijkheid voor resultaten van het eigen werk. Voor vragen of ondersteuning kan de beginnend beroepsbeoefenaar terugvallen op de teamleider/begeleider of een ervaren collega.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bekijkt hoe duurzaam het eigen handelen is in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar beoordeelt zijn werkwijze op duurzaamheid door stap voor stap na te denken over wat hij doet en waarom: materialen en middelen, energie- en waterverbruik, afval en verwerking, en of dit kan worden verminderd of duurzamer. Hij luistert naar uitleg van ervaren collega's of de teamleider en bepaalt waar hij al duurzaam werkt en waar verbetering mogelijk is.	De beginnend beroepsbeoefenaar kijkt kritisch naar hoe duurzaam die taken en handelingen uitvoert, kijkt goed rond en vraagt na om informatie te verzamelen over de uitvoering van eigen duurzame handelingen en taken, luistert aandachtig naar uitleg en instructies van anderen en legt goede en verbeterpunten overzichtelijk vast.	Een lijstje met goede punten en verbeterpunten van het eigen duurzaam handelen in de beroepspraktijk is gemaakt.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bekijkt hoe duurzaam de werkomgeving is	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt de werkomgeving: hoe het team met duurzaamheid omgaat, welke materialen en middelen worden gebruikt, of er verspilling is van energie en water, en hoe afval wordt gescheiden en weggegooid. Met collega's bespreekt hij/zij hun werkwijze en ideeën voor verbetering en legt bevindingen schriftelijk, visueel en/of auditief vast.	De beginnend beroepsbeoefenaar kijkt actief en oplettend om zich heen in de werkomgeving, stelt duidelijke en gerichte vragen om meningen, ideeën en informatie te verkrijgen, en legt de informatie op een duidelijke wijze vast.	Informatie over hoe men in de werkomgeving werkt aan duurzaamheid is verzameld en vastgelegd.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bespreekt suggesties om duurzamer te werken in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar bekijkt info over het eigen duurzaam handelen (W1) en dat van de werkomgeving (W2) en combineert dit. Op basis daarvan bedenkt hij ideeën om zelf en samen met collega's en team duurzamer te werken en werkt die uit tot concrete suggesties, zoals energie- of waterbesparing, duurzamere materialen of middelen en beter afval scheiden of verminderen. Hij bespreekt deze met directe collega's en/of teamleider en beantwoordt vragen.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt informatie overzichtelijk en gestructureerd uit, brengt creatieve en/of innovatieve ideeën voor verbetering in, gaat open en betrokken in gesprek met anderen, luistert rustig en aandachtig naar reacties, beantwoordt vragen adequaat en formuleert helder en begrijpelijk.	Suggesties voor verbetering van het duurzaam handelen in het werk zijn uitgewerkt en besproken.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl